

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyiltér soronként 30 fillér.

Barbarizmus.

Válasz az O. W.-nak.

Hírlapunk mult heti száma foglalkozott azzal a sajnos körülménnyel, hogy községünkben sűrűn fordul elő a falak befirkálása, általában az épületek rongálása. Az „Orsovaer Wochenblatt“ című lap lekötölte ezt a cikket és hozzáfűzött kommentárjában előbb keresi, majd megtalálja, azután elítéli a baj valódi okozóját, t. i. az iskolát, végül kioktatja a helybeli iskola igazgatóját, mit kell a jövőben cselekednie, hogy hasonló esetek ne ismétlődjenek. Ebben a pillanatban olvastam az említett cikket, még nem tudom, mit szólnak hozzá az iskolaigazgató, vagy a tantestületek többi tagjai, máris kezembem a toll, mert érzem, hogy arra válaszolni nem az igazgató kötelessége.

A kérdésben levő cikk gondolatmenete a következő.

„Bebizonyított tény, hogy a tisztaság ellen vétők 90%-a iskolás- és tanoncfiú. Tehát az iskolaigazgatónak elsősorban van módjában azoknak elejét venni. Rendelje már egyszer el az osztálytanítóknak, hogy a szellemi táplálékon kívül szív- és kedélyképzéssel legalább egy kevésbé is foglalkozzanak. Az okoszerűen alkalmazott nevelési rendszer hamar megszüntetné az ily vandalizmusokat. Iskolánk csak a tananyagot préseli a növendékekbe, de a gyermekek nevelésével semmit sem törődik, hanem azt egészen a szülőkre bizza. Pedig a polgáriszkolai tanulók nagy része községünkben idegen házakban majdnem önálló életet folytat. Tehát még a családi nevelés is hiányzik. Neveljen hát az iskola. De az eredményből úgy látszik, hogy ott nem törődnek vele. Csak meg kell nézni a tanulókat. Nevelésnek semmi nyoma; lakásokba, üzletekbe, irodákba lépnek be köszöntés nélkül, a kalap a fejükön, magaviseletük kamaszos, hetyke, sőt olykor kihívó. Az utcán nem látható a hajdani, természetesen nem „modern“ tanítók első tanítása, hogy az idősebbeket köszönteni kell.“

Tökéletesen egyetérték a cikk írójával abban, hogy a tanítók nevelhetik

a népet. Az iskolásgyermekek nagy részének nem elegendő kizárólag a család nevelése, amennyiben a szülők a legjobb akaratuk mellett sem szentelhetnek mindig elegendő időt gyermekeik számára. De meg a gyermek idejének javarészt az iskolában tölti és ha ott nincs meg az erkölcsi irányítás, akkor a szülők fáradozását tönkreteszti a fegyelmetlen tanulótársak befolyása. Azonban hány család van, ahol a családfenntartás nehéz munkája miatt a szülő kénytelen a nevelés munkáját teljesen az iskolára bízni. És végre, a szülők sem egyformák, azok között is van elegendő kik példájukkal még zsenge korában teszik tönkre a gyermek lelkét. Ha tehát elsősorban a tanítók járnak elől jó példával a rend és tisztaság megtartásában, ha minden kínálkozó alkalmat felhasználnak, hogy azok szeretetét a gyermek lelkébe beoltsák, akkor lehetetlen, hogy több évi ilyen nevelés mellett ne maradjon meg a tanítások gyümölcse. — Igaza van a cikk írójának abban, hogy az iskola ne csak tanítson, hanem neveljen is. Csakhogy ezzel a felfedezésével egy kissé elkésett, mert már ezer évekkel ezelőtt is könyvtárakat irtak erről az igazságról s ma már egészen külön, nagy tudomány: az iskolai nevelés foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy hogyan neveljen a tanító? Sőt némely helyen rendszeres családi tanácskozások hozzák összhangba a családi és iskolai nevelést, melyeket a szülők és tanítók közösen tartanak. Azt az állítást tehát, hogy a „modern“ tanítóság (vagyis a fiatalabb nemzedék) csak tanít, de nem nevel, csak vastag konzervatívizmussal és tapasztalatlansággal lehet magyarázni.

Az természetes, hogy még a legmintaszerűbb nevelési rendszerek sem teremthetnek teljesen ideális állapotot. Hiszen a nevelés is amolyan magvetés, melyet Krisztus példázata magyaráz. Mindig lesznek olyanok, elegenden kiken az iskolai nevelés nem fogott ezek azonban is megfogják szegni az iskolai és társadalmi törvényeket.

A német laptárs cikke abban csúcsosodik ki, hogy a tanulók nem köszöntik az utcán járó felnőtteket; tüstént látható is, hogy írójukat tulaj-

donképen ez indította paedagogiai irodalmunk gazdagítására irányuló törekvésében. Hát kérem, ezt az állítást, amennyiben az az érettebb tanulóifjúságra vonatkozik, tagadom. Köszöntik azokat, akiket ismernek; akit nem ismernek, azt nem is üdvözölhetik, mert akkor szegényeknek a faluban állandóan födetlen fővel kellene járniok, hogy minden idősebbet köszönthessenek.

Lássuk már most, igaz-e a cikkírónak az a személyes élű állítása, hogy az orsovai iskolák igazgatója és tantestületei nem törődnek a gyermekek nevelésével. Cáfolni idézetekkel fogok.

Az orsovai áll. iskolák 1902/903 tanévi értesítőjének 91. lapján Mihalik Sándor igazgató beszámolója az ifjúság neveléséről így kezdődik: „A tanári kar megértvén ama magasztos hivatást, amely iskolánkra itt e határszéli városkában háramlik, annak minden egyes tagja vállvetett buzgalommal törekedett a kitűzött célt elérni: érzelmeiben és tudásában egyaránt kifogástalan ifjúságot nevelni.“ Majd így folytatja: „Növendékeink neveléséről egy tanítási órán sem feledkezünk meg, de emellett minden kínálkozó eszközt és alkalmat megragadtunk és felhasználtunk: a vallásos nevelésnél a hitoktatókat a legnagyobb készséggel támogattuk; oktatásunk kiegészítése, a test edzése és a külső műveltség elsajátítása céljából kirándulásokat, Urania-estéket és táncanfolyamot rendeztünk; a hazafias érzés és az aestetikai érzés kifejlesztése szempontjából hazafias ünnepségeket, szavaló-estéket tartottunk s növendékeinket alkalmas színelőadásokra elvittük.“ Sőt ezek részletezése is megvan az idézett könyvben.

Az 1903,904 tanévi értesítő 93. lapján ez olvasható: „Gondja volt a tantestületnek nemcsak az oktatásra, hanem a nevelésre is. Szükséges ez nagyon a polgáriskolában, melyet különösen a nép szegényebb rétegeinek gyermekei keresnek fel, tehát olyanok, akik fogyatékosabb házi nevelésben részesülnek. Minthogy növendékeinknek majdnem fele vidéki, akik Orsován koszházakban vannak elhelyezve, ezek

Pártoljuk a honi ipart!

Reutter Miklós

ujjonnan berendezett és díszes üveg-, porcelán-, fűszer- és csemege áruházában a legjutányosabb árak számítása mellett kiváló minőségű árúk és pedig: magyar üveg és karlsbadi porcelán, fayence és díszmű tárgyak, továbbá ajándékok dús választékban, valamint csemege árúkbán: sódar, felvágott legfinomabb braziliai rum, karaván tea, teasütemény és minden bel- és külföldi sajtok, teavaj, likőrök, valamint csemege árúkbán: sódar, felvágott e szakmába vágó cikkek kaphatók.

Lapunk mai száma 4 oldal.

nevelésére fordítottunk legnagyobb gondot. Hogy a lakásokat kellőképpen ellenőrizhessük, minden egyes vidéki tanuló lakásáról egy erre a célra szerkesztett nyomtatványon nyilvántartást vezetünk, s különösen arra voltunk tekintettel, hogy a fiúk tisztességes magyar családokhoz kerüljenek, s egy-egy lakásban ne zsúfolódjanak össze sokan. Minden diák-szálláson a jó és komoly tanulók közül az egyik a szobafelügyelő tiszttel volt megbízva, aki nemcsak a kifüggesztett házirend betartására, hanem a kisebbek tanulására is ügyelt.

Az nines is elmondva, hogy a tantestület tagjai olykor váratlan látogatást tesznek a diákszállásokon és ott még azt is megvizsgálják, hogy tiszta ágy-neműn alusznak-e.

Az utóbb említett értesítő 98. lapját még inkább figyelmébe ajánlom a cikkíróknak, mert ott olvashatja a vármegyei szakfelügyelőnek hivatalos leírását, mely e szavakkal kezdődik: „... az orsovai állami tanintézetekben követett eljárást és eredményt a legkiválóbbnak minősítem.” Stb.

Vége felhívom a cikkíró becses figyelmét az 1901/02 tanévi értesítőben közölt, de a tanévek elején a tanuló-iffúság között különnyomatban kiosztatni szokott iskolai rendtartási és fegyelmi szabályokra, amelyben még azt is megmondja a II. 6. pont, hogy a tanuló: „Tisztelettel viseltessék a felsőbbbségi személyek, az egyházi és tanítói rend minden tagja, az érdemeik által kitűnő férfiak s az öregebb korúak iránt. Általában mindenki vel szemben legyen udvarias, előzékeny, illedelmes és viselje magát mindenkor és mindenhol művelt ifjúhoz illően. Köteles tiszteletének, művelt egyénhez illő módon, illedelmes köszönettel külsőleg is kifejezést adni.”

Ezekből láthatja a cikkíró, hogy iskoláinkban van gondoskodva a nevelésről, még pedig annak minden: vallásos, hazafias, társadalmi, aestetikai, stb. ágáról. Szerinte bebizonyított tény, hogy az orsovai falfirkálások 90%-a iskolásfiúk munkája; nem gondolnám, hogy erre vonatkozó statisztika rendelkezésre állana. Amint kétséget kizárólag meg is állapítottam, hogy azon falfirkálások, melyek ezen lap mult heti számában egy kis hírre alkalmat szolgáltatottak, nem iskolásfiú, hanem felnőtt ember munkái.

Különben tessék elmenni egyszer az iskolaépületbe s ott a legelrejtettebb zugokat, vagy a már 5 éves padokat vizsgálat alá venni! Ha ezt megtenni a cikkíróknak, legújabb paedagogus kollégáinknak nem esik terhére, úgy eddigi tapasztalatával ellenkezőleg, meg fog győződni arról, hogy miképpen ügyel fel Mihalik Sándor igazgató és a vezetése alatt álló két tantestület arra, hogyan kell az ifjúságot a tisztaság és rend szeretére nevelni.

Minden ember megvan győződve magáról, hogy ő kész orvos, hírlapíró és paedagogus. Az Orsovaer Wochenblatt cikkírója — ime — bebizonyította, hogy jobb, ha mindenki a saját mesterségét folytatja és a saját kaptafájánál marad. Ezt a tanácsot önmek, t. cikkíró úr, jóakarattal ajánlom.

Gáspárdy Aladár.

Tejszövetkezet és állattenyésztés.

Rövidesen ismertettük a tejszövetkezet előnyeit a fogyasztó közönség szempontjából, lássuk most azt, hogy micsoda előnyök származnak a tehéntartó és marhatenyésztő gazdaközönségre a szövetkezetté váló alakulásból. Megdöntetlen alapigazság az, hogy nagy és nemes célokat csak az erők egyesítése által lehet elérni. Ilyen erőegyesítés a marhatenyésztő gazdáknak szövetkezése azon célból, hogy az állatjaiktól nyert terményeket a legelőnyösebb módon értékesíthessék, közös szükségleteiket a legjobb forrásokból, legkedvezőbb feltételek mellett, beszerezhessék; hogy alapot teremtsenek állatállományuk gyarapításához, okszerű tenyésztéséhez, s végül, hogy részesüljenek mindazon előnyökben és kedvezményekben, melyeket a magas kormány a szarvasmarhatenyésztés támogatása céljából kiscgazdáinknak évről-évre biztosítani szokott. Az anyagi támogatáson kívül a járási mezőgazdasági bizottság, a vármegyei gazdasági egyesület, a kerületi állattenyésztési felügyelő, a tejkisérletti állomás, a vármegyei és járási m. kir. állatorvosok mindenkor díjtalanul szolgálnak szaktanácsokkal, valahányszor a szövetkezet által közérdekű dolgokban megkerestettek. Egyesek nem tudhatják mindég, hogy mit, mikor és hogyan kell cselekedni, kihez kell fordulni. De ha tudnák is, akkor sem érnének célt, mert egy közintézmény, vagy egy testület, mindenkor hamarabb talál támogatást és hamarabb jut szaktanáchoz, mint az egyes egyén.

A tejszövetkezet kihatással van az okszerű marhatenyésztésen kívül az okszerű talajművelés és növénytermelésre is, mint azt a hazánkban működő ilyen szövetkezetek fényesen igazolják. Egy másik rendkívül fontos intézmény megteremtője lehetne a szövetkezet, ha egy szűkebb körben, csekély díj befizetése mellett, a kölcsönös állatbiztosítást megvalósítaná, a tagjait ért csapásokat kártérítés által elviselhetővé tenné. Soha nem teljesít szomorubb kötelességet állategészségügyi hatóság, mint mikor a szegény embernek lépfeében, vagy más fertőző betegség következtében elpusztult tehenét szőröstül-bőröstül megsemmisíteti. Sír az anya, sirnak a gyermekek; könyörög a gazda, hogy ha már a húst nem is mérheti ki, hát legalább a bőrt értékesíthesse, hogy annak árából egy malackát szerezhesen. Nem nehéz elképzelni, hogy a károsult ember mily nagy hajlandóságot érez az elhullások titkolására, hogy veszteségét a bőr és hus értékesítéséből befolyt összeggel kisebbítse, nem törődve ember-társai egészségével és a ragályanyag terjesztésével, mi által gyakran kiszámíthatlan közgazdasági károkat okoz, egyszersmint veszélyezteteti a közegészségügyet. Mind megszüntetné ezt az állatbiztosítást.

Nincs szándékunk az állatbiztosítás különféle módozataira részletesen kiterjeszkedni, mert az nem időszerű, a sok közül csak kettőt ismertettünk mint olyant, mely a tejszövetkezet céljainak leginkább megfelel. Az egyik biztosítás díjfizetés nélkül történik s abból áll, hogy a szövetkezeti tagok állatjai külön-külön bizottságilag megbecsültetnek, ha aztán valamelyek tagot kár éri, a b es-

értéknek vagy bizonyos százalékát, vagy a teljes becsértéket kivetik a tehének számára és a tehéntulajdonosok teheneik száma arányában viselik a kárt.

A másik biztosítási eljárás abban áll, hogy minden tehen után a becsértéknek bizonyos százalékát (1,5%) minden évben befizetik a szövetkezeti pénztárba, ahol a vezetőség — kedvező viszonyok között — a befizetett összeg gyümölesöztetéséről gondoskodni köteles; ha aztán a tagok valamelyikét kár éri, a kártalanítást a szövetkezet pénztára nyújtja. Az előbbi eljárás előnye az, hogy nem kell pénzt kezelni, de tömegesebb kár esetén súlyosabban nehezedik a tagokra a fizetéssel járó kötelezettség, míg az utóbbinál, ahol a kedvező állategészségügyi viszonyok éveiben is befizetik a rendes díjakat, némi tartalékalap létéstül, melyből a rendkívüli veszteségek rázkódtatás nélkül fedezhetők.

Sz. i

Útmutatás a vakok tanítása, keresetképesse tétele és a vakosság elhárítása érdekében.

Vége.

C) *Mi történjék a tanköteles korban levő vak gyermekekkel vagy később megvakult egyénnel?*

Kívánatos lenne, miszerint a 6—15 éves vakok az illetőségi községek által nyilvántartassanak, az illetékes törvényhatóságoknak bejelentessenek s ezek a bejelentéseket a vakok budapesti, illetve az erdélyrészi megyék a kolozsvári intézetekkel közölnék.

A vak gyermekek sem az óvodák-ból, sem az elemi iskolákból nincsenek kizárva. Ha tehát nincs más mód és alkalom, ők is küldendők. Mivel azonban itt a megélhetésük biztosítására szolgáló ismereteket el nem sajátíthatják, lehetőleg oly intézetekbe kell őket adni, ahol kenyérkereső pályára képezhetnek.

Az ellátás első sorban a szülők gondja ugyan; szegénység esetében azonban az 1886: XXII. t.-cz. 145. §-a, az 1898: XXI. t.-cz. 8. §-ának a) és b) pontjai, az 1901. évi VIII. és XXI. t.-cz. és ezek végrehajtásáról szóló 51.000—899. B. M., továbbá az elhagyott gyermekek védelméről szóló 1903. évi szabályrendelet alapján lehet az intézetek székhelyein gondoskodni. Vakok kiképzésére ezidőszent a Vakok budapesti országos tan- és nevelő-intézete, a Vakokat gyámolító országos egyesület kezelésébe adott állami ipari foglalkoztató intézet, a Vakok kolozsvári tan- és nevelő-intézete, a Vakok kecskeméti és szegedi foglalkoztató intézetei szolgálnak.

A vakok budapesti országos intézetébe vallás-, nemzetiség- és nemre való tekintet nélkül fölvehetők:

Oly 8 éven felüli és 10 éven aluli korban levő vak gyermekek, a kik a vakságon kívül más testi vagy szellemi fogyatkozásban nem szenvednek.

Oly gyermekek, a kik már az iskolai oktatás első vagy második évében veszítették el látóképességüket, 8 év előtti korban is, — viszont olyanok, a kik az iskolai oktatás későbbi éveiben vakultak meg, egészen 14 éves korukig fölvehetők.

A vakok ipari foglalkoztató intézeteibe pedig 14 éven fölül és 24 éven aluli vakok vétetnek föl.

Az intézetekbe való fölvétel iránti kérvényekhez a következő mellékletek csatolandók:

a) keresztlevél vagy születési bizonyítvány;

b) a gyermek látáshiányát igazoló orvosi bizonyítvány;

c) himlőoltási bizonyítvány;

d) hatósági kimutatás a családi és vagyoni állapotról.

A b) és d) alatti csatolmány számára csakis az igazgatóság által díjtalanul megküldött nyomtatvány-űrlapok használhatók.

A fölvételért folyamodók fölszerelt kérvényei minden június hóban tárgyalatnak, miért is ezen időpontot megelőzőleg adandók be az illető intézetek igazgatóságához (felügyelő-bizottsághoz), vagy a Vakokat gyámoló országos egyesülethez (Budapest, VII., Hungária-körút 16. szám), melyek a fölvételi módokat iránt közelebbi útmutatásokat nyújtanak.

Az egyszer benyújtott fölvételi kérvények a benyújtás napjától mindaddig nyilvántartatnak, míg a folyamodó vagy fölvételet, vagy a fölvételi megszabott kort túl nem lépi.

Ajánljuk ezen nemes ügy fölkarolását az érdekelt és nem érdekelt körök figyelmébe.

HIREK.

Rákóczi hamvai. Tisza miniszter elnök nyilatkozatai alapján immár biztosra vehetjük, hogy Rákóczi és a többi bujdosó hamvait Orsován keresztül fogják hazahozni. A miniszterelnök szóról-szóra való nyilatkozata e tárgyban a következő:

„A hazahozatalt úgy kontempláljuk, hogy a hamvak hajón érkeznének az ország fővárosáig. Gondolom az ország határánál kellene már az első ünnepélyes aktusnak lefolyni, akkor, midőn a Dunán az ország határait állépi a hajó, stb.“ A hazahozatal időpontját a jövő év tavaszát helyezte kilátásba. Ezeket tudva, helyes lesz, ha a szükséges előkészületeket a fejedelmi hamvak méltó fogadtatásához idejében megteszük.

Baleset. Melzer Frigyes el. isk. IV. osztályu tanuló f. hó 19-én az udvaron játszás közben oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb lábán a sipesontját eltörte. Dr. Szentgyörgyi Ferenc nyújtá az első segélyt, a fiu lábát gipszbe kötötte.

Országos vásár Mehádian. f. hó 22-én, szombaton tartatik meg.

Kósa hír: Városunkban az a hír terjedt el, hogy dr. Székely Mihály ügyvéd Orsováról elköltözik. Ez a hír teljesen alaptalan, mert dr. Székely Mihály igen jól érzi magát Orsován, s városunkból való elköltözködésre egyáltalában nem gondol.

Áthelyezés. Szöllösi Ödön máv. hiv. Orsováról Boszna-Bródba helyeztetett.

A Magyar Dalkör választmánya Kopeczek Ferenc elnöklete alatt f. hó 14-én este 6 órakor ülést tartott, melyre a működő tagok is meg voltak hívva. A választmány mindenek előtt jóváhagyólag tudomásul vette az elnök ama intézkedését, mely szerint gondoskodott, hogy Szijártó Ferencnek, aki évek hosszú során át buzgó tisztviselője és tagja volt a

dalkörnek, távozása alkalmából egy emléktárgy nyujtassék át. Ez után a napirendre tért a választmány. A jegyzőkönyv felolvasása után Würsching Frigyes beszámolt a pénztár és szertár átvétele végett kiküldött bizottság megbízatásáról. F. hó 11-én Koch Mihály választm. taggal együtt Szijártó Ferencől úgy a pénztárt, mint a szertárt leltár szerint átvették, mindent a legnagyobb rendben találtak, s Fazekas Józsefnek, az új pénztár és szertárosnak átadták. Ezek alapján kéri a választmányt, hogy Szijártó Ferencnek a fölvételi megadassék.

A választmány ezt tudomásul veszi, s úgy Fekete Károlynak, a volt titkárnak, valamint Szijártó Ferencnek buzgó sáfárkodásukért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Ez után az elnök átnyújtotta Szijártónak a dalkör emléktárgyait: egy fém tintatartót s levélnehezéket, kérését, hogy ne az emléktárgy csekély értékét, hanem a szándékot tekintse. E tárgyak emlékeztessék őt vissza az orsovai magyar dalkörre, s buzdítsák őt új lakhelyén a magyar dal további terjesztésére.

Ezután a dalkör e téli programja beszéltetett meg. Kimondták, hogy minden hónap első szombatján a Magyar király nagytermében házi-estét tartanak, a melyre a magyar dalkör tagjai, s a dalkört pártoló közönség az Orsovai Hirlap utján meghivatnak. Elhatározták továbbá, hogy egy nagyobb szabásu hangversenyre fognak készülni, melynek rendezésére dr. Székely Mihályné fog megkérteni. Végre kimondatott, hogy aznap estéjén, midőn Rákóczi hamvait városunkon keresztül viszik, egy Rákóczi-estét fognak rendezni.

Természetes dolog, hogy ez mind csak úgy valósítható meg, ha a dalkört Orsova hazafias közönsége támogatni fogja, s ha mentől többen belépnek a működő tagok sorába.

Megüresedett orvosi állás. Dr. Chimbir Pál mehádiai körorvos állásáról lemondott. A nevezett orvos lemondását az orsovai főszolgabíró október 18-dikával elfogadta s egyidejűleg megbízta dr. Nagy Sándort, hogy a mehádiai körorvosi állás betöltéséig az ott fölmerült teendőket lássa el.

Visszavont áthelyezés. Jeleztük lapunkban, hogy Hessl Ferenc drenkovai dunagőzhajózási ügynök Bécsbe helyeztetett át. Most arról értesülünk, hogy az igazgatóság ezen áthelyezést visszavonta, s így Hessl marad tovább is Drenkován.

A Ponyikova-barlang leírása. A Délmagyarországi Kárpát-Egyesület legutóbb kibocsájtott füzetében Czirbusz Géza dr. foglalkozik a Ponyikova barlanggal, de tüzetes leírását nem adja. E füzet más részében különben azt olvassuk, hogy a D. K. E. választmánya a barlang alapos megismertetésére Ritter Károly m. kir. erdőmestert, mint a D. K. E. orsovai fiókjának elnökét fogja megkérni, aki a barlang hozzáférhetése érdekében rendkívül sokat fáradozott, s abban többször megfordult.

A Korona-kápolna látogatói. Történelmi nevezetességű Korona-kápolnánkat 1904. év január 1-től kezdve október hó első feléig 1526-an látogatták meg. Ennyi van t. i. bejegyezve az ott fölfektetett vendégkönyvben. Ezek között igen sok idegen neve fordul meg. A hazaiak körül Kossuth Ferencet említjük.

Elfogott rabló-gyilkos. Régen történt, hogy a fehértemplomi kir. törvényszék egy Jovanovics Péter nevű román embert gyilkosság miatt életfogytiglan fegyházra ítelt. A büntetést azonban nem hajthatták rajta végre, mert a gyilkos megszökött. Sokáig körözték, mignem végre a közelmúltban Romániában elfogták s a magyar bíróságnak kiszolgáltatták. E napokban hozták Orsovára a fogházba, ahol aztán még több bűn is kitudódott reá. A fogházban ugyanis egy mehádiai illetőségű fogoly reá ismert, hogy az új fogolytárs volta képen nem is Jovanovics, hanem Kokureszku Péter, akivel ő hajdanában együtt pástorkodott. S hiába kérte őt Jovanovics—Kokureszku, hogy ezt ne árulja el, bíz rávallott. Így kitudódott, hogy Kokureszku Péter 1885-ban vizsgálati fogságban volt Orsován, mert Plugova mellett egy rendőrt agyonütött. De akkor nem lehetett elítélni, mert Holcz Mátyás fogházort a reggeli séta megkezdése előtt a fogház falából kivett téglával leütötte s megszökött.

Toldi Elek jelenlegi járásbírósi szolgálta, aki abban az időben esendő volt, azt állítja, hogy annak idején Kokureszku nézve azt a parancsot kapták, hogy őt, mint közveszélyes gyujtogatót, rablót és katonaszökevényt akárhol lelőhetik. — Most a fehértemplomi börtönben ül, s várja hosszú bünlajstroma után a megérdemlett büntetést.

A gyermek és a fegyver. F. hó 13-án Tuffier községben történt, hogy Tudor János egy éves leánykáját 8 éves Mari nevű nővére véletlenségből, játszóközben egy revolverrel meglőtte. A golyó a hasba fúródott, hol a beleket annyira megsértette, hogy dr. Homoky F. már nem segíthetett rajta s a gyermek 14 órai kínlás után másnapra meghalt. A másik testvér a szerencsétlenségtől annyira megijedt, hogy elbujdosott, s csak másnap találták meg. A boncolást másnap dr. Homoky F. és dr. Nagy Sándor orvosok Penyigey Manzur Lajos kir. vizsgáló bíró jelenlétében megejtették.

Érdekesen mutogatta a kislány a vizsgálatnál, hogy a revolvert hogyan kell kezelni, amit ő a cigányoktól tanult el.

KOZGAZDASAG.

A kényszervágás. A helybeli járási magyar királyi állatorvostól kapjuk a következőket: Egyik helybeli husiparos kérdést intézett szaklapjuk szerkesztőjéhez, hogy mit érdemel az olyan vágatási biztos, aki nem enged meg a kényszervágást végrehajtani a rendes vágási időn kívül. Megjött reá a válasz, mégpedig távirat alakjában, hogy bizony a kényszervágást éjjel is engedélyezni kell. Hát igen, azt feltétlenül meg kell engedni. Kérdésttevő azonban nincs tisztában a kényszervágás fogalmával s minthogy mások is hajlandók azt tévesen értelmezni, szükségesnek tartjuk megvilágítani.

Kényszervágás alatt azon vágást értjük, amidőn az állattulajdonos olyan helyzetbe kerül, hogy állatját leoltni kénytelen, a nélkül, hogy azt leolásra szánta volna. Pl. súlyos sérülések, ficamok, lábtörések, nehéz ellés, idegen testeknek a gyomorba való bejutása stb. stb. maguk után vonhatják a kényszervágás szükségét, de hogy a katona uraknak holnapra nincs hús vagy az érkezett hajó husszükségletét beszerezni nem tudja, nem ok a rendkívüli időben való vágásra és az ilyen vágás nem kényszervágás.

Kimutatás a „Vaskapun“ átszállított uszályokról és azok rakományairól.

Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:

Október hó.					
11.	69	Lompalanka	Budapest	buza	2998 q
	6562	T. Magurelló	"	"	4991 q
	7401	Lompalanka	"	árpa	5000 q
	6507	T. Magurelló	"	buza	5035 q
16.	6709	T. Magurelló	"	"	5534 q
	5702	Calafat	"	"	4060 q
	65116	Braila	Regensburg	árpa	3003 q
	65166	Sistov	Budapest	buza	5407 q
	65191	Kusják	"	"	2052 q
	"	"	"	rozs	1062 q
	"	Kladova	"	"	872 q
	"	Kladova	"	buza	449 q
	6565	Rahova	"	tengeri	3203 q
	6599	Verciorova	"	buza	3105 q

Magy-Folyam-T-R-Társaság szállítása:

Október hó.					
11.	266	Radujevácz	Budapest	buza	6333 q
16.	641	Rast	"	"	4522 q

Szerb hajózás szállítása:

Október hó.					
15.	5	Cladova	Gradiste	buza	950 q

NYILTTÉR. *)

Számos ismerősöm azon ujsággal lepett meg — egy orsovai kereskedő segédnek hite szerint — hogy Herkulesfürdőn Jäger-féle üzletben a betörés elkövetője én volnék, s hogy ez ügyben csendőri kihallgatásban sőt megkötözésben is részesültem.

Miután ebből egy szó sem igaz, így az egész pletykát rosz akaratú rágalomnak nyilvánítom. Terjesztőjét pedig a megfigyeltetésre ajánlom.

Herkulesfürdő, 1904. október 14-én.

Joneszku Zakariás.

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Haszonbérleti hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőhivatal közhírré teszi: miszerint a zsupaneki határhoz tartozó kincstári u. n. Semleges területből kihasított 2700 m²-nyi térségnek, mely az 1905. évi március hó 31-én lejáró bérleti szerződés alapján Bibel János oravica lakos által rakodóhely céljaira használtatik — 1905. évi április hó 1-től, 1908. évi március hó 31-ig terjedő három év tartamára leendő bérbeadása céljából folyó évi október hó 31-én délelőtt 9 órakor az erdőhivatalnál írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos szóbeli árverés fog tartatni, melyen részt venni kívánók azzal hivatnak meg, hogy az árverési, valamint a szerződési feltételek az erdőhivatalnál a hivatalos időben megtekinthetők és hogy utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Kikiáltott évi haszonbér: 92 korona 40 fillér.

Letendő bánatpénz: 10 korona.

Orsován, 1904. évi október hó 11.

M. kir. erdőhivatal.

A GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 kgr. súlyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

— BUDAPEST —

V., Mérleg útca, 3. szám alatti címre intézendők.

HANDL JÓZSEF

könyvnyomdája

ajánlja mindennemű

nyomtatvány készletét.